

IZVJEŠĆE

„Zašto nam je potreban suverenitet?“

UVODNO

Putem predloženih amandmana na [Ugovore Europske unije](#), neizabrana Europska komisija ima za cilj izgraditi superdržavu koja će biti visoko centralizirana u ekonomskom, vojnom, političkom i društvenom području. Ako ovaj plan uspije, stvorit će se snažan centar moći sa središtem u Njemačkoj. Potonja će moći nametnuti važne politike protiv volje većine država članica, zanemarujući njihove sigurnosne i ekonomske interese, kao i njihov društveni, pravni, nacionalni i kulturni identitet.

Također će se omogućiti uvođenje daljnjih izmjena Ugovora putem većinskog glasanja umjesto sadašnjeg pravila jednoglasnosti. Time će se omogućiti daljnje ograničavanje suvereniteta država članica protiv njihove volje, ostvarujući viziju talijanskog komunista, Altiera Spinellija, kako je 1940-ih zacrtano u njegovom Ventotenskom manifestu (na što se otvoreno poziva u preambuli nacrtu izmjena i dopuna Ugovore EU).

DOSADAŠNJI RAZVOJ DOGAĐAJA

Dana 18. prosinca 2023. godine Europski parlament usvojio je 267 značajnih izmjena i dopuna Ugovora EU kojima se osigurava preuzimanje nadležnosti od strane Bruxellesa u deset ključnih područja politike: (1) klima, (2) zdravlje, (3) prekogranična infrastruktura, (4) zaštita granica (uključujući imigraciju), (5) vanjska politika, (6) sigurnosna i obrambena politika, (7) industrijska i gospodarska politika, (8) obrazovanje, (9) monetarna politika i (10) obiteljsko pravo. Pogledajte rezoluciju u nastavku:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0427_EN.html#title1

U prosincu je sve te izmjene prihvatilo Vijeće Europske unije.

Očekuje se da će proces usvajanja trajati oko dvije godine. Biti će najprije potrebno proći odobrenje Europskog vijeća (šefovi država i vlada), Konvencije (predstavnici nacionalnih parlamenata, Europske komisije te čelnici država i vlada), a zatim ratificiranje od svih država članica EU.

Nesumnjivo je da će se upotrijebiti sva raspoloživa sredstva pritiska kako bi se utjecalo na kolebljive vlade.

U nastavku su sažete neke od najproblematičnijih odredbi.

Vanjska sigurnost, obrana i vojna potrošnja. Postat će podijeljena nadležnost (amandman 75.) prema odredbi „Obrambena unija koja se sastoji od vojnih jedinica i stalne sposobnosti brzog raspoređivanja, pod operativnim zapovjedništvom Unije” (a. 52.). To znači transformaciju sadašnjih nacionalnih oružanih snaga u oružane snage Unije gdje bi Europska obrambena agencija dobila pravo „nabavljati naoružanje u ime Unije i njezinih država članica”. Čak i one zemlje s najvećom stopom izdvajanja za obranu, neće imati kontrolu nad svojim izborom dobavljača.

Države članice također će izgubiti kontrolu nad vlastitim oružanim snagama s obzirom na to da „odluke koje se odnose na zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku donosi Vijeće kvalificiranom većinom” (a. 53.). Dodatno, vojne misije pokretat će se na temelju odluke donesene kvalificiranom većinom (a. 54.) umjesto putem trenutnog načela jednoglasnosti.

Uspostavu Obrambene unije treba tumačiti kao izazov strukturama NATO-a i, dugoročno gledano, kao pokušaj Europe da u potpunosti napusti vojnu suradnju sa Sjedinjenim Američkim Državama. To bi predstavljalo međufazu u realizaciji njemačkog euroazijskog koncepta EU uz sudjelovanje Ruske Federacije i otvorenost politici balansiranja između SAD-a i Kine.

Vanjski poslovi. EU planira uvesti temeljne promjene u Zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici tako što će „vanjske poslove“ učiniti područjem podijeljenih ovlasti (a. 73.). U slučaju „usklađivanja” vanjske politike EU, države članice bile bi vezane uputama iz Bruxellesa. Njihove diplomatske misije može zamijeniti Služba za vanjsko djelovanje EU-a. Visoki predstavnik za vanjsku politiku postat će europski ministar vanjskih poslova pod imenom tajnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku.

Zaštita granice. „Politika vanjskih granica” bit će uključena u kategoriju podijeljenih ovlasti (a. 98.), što će omogućiti EU-u da regulira politike zaštite granica država članica, osoblje i postupke u svrhu ostvarenja imigracijske politike. To bi moglo utjecati na granične zidove koji su primjerice izgrađeni u Mađarskoj i Poljskoj, kao i razne druge sigurnosne mjere plus mogućnost reguliranja protoka imigranata.

Industrija i gospodarstvo. Područje „industrije” također će postati nadležnost koju dijele EU i države članice (a. 75.). To će ubrzati procese industrijske integracije EU-a uz ograničenje utjecaja država članica na industrijsku politiku i gospodarski razvoj. Predložene izmjene ugovora dodatno će omogućiti Europskoj komisiji daljnju intervenciju u gospodarstva država članica.

Monetarna politika. Nacrt upisuje u Ugovor načelo da je „valuta Unije euro“. Ova će promjena prisiliti države članice na uvođenje eura kao jedine valute. Do sada su Njemačka i Nizozemska bile glavni korisnici zajedničke valute, dok su sve ostale zemlje eurozone, posebice Francuska i Italija, gubile financijski i ekonomski zbog sudjelovanja u njoj.

Klimatska politika. „Zaštita klime” postat će obavezna u svim politikama (a. 83.), a EU će imati ekskluzivna prava potpisivanja međunarodnih ugovora koji se odnose na „klimatske promjene”(a. 69.). EU će dobiti isključivu nadležnost nad pitanjima zaštite okoliša, s novim ovlastima za procesuiranje „zločina protiv okoliša“. Uzimajući u obzir radikalne zelene politike koje provodi EU, za očekivati je da će se zelene tehnologije forsirati bez obzira na njihove troškove i učinkovitost, što će predstavljati prijetnju energetske sigurnosti država članica.

Prekogranična infrastruktura. Prekogranična infrastruktura ući će pod podijeljenu nadležnost u području prometa (a. 71.) i uključivat će sve načine prijevoza: cestovni, željeznički, pomorski, zračni i unutarnji plovni putovi. To će vjerojatno dovesti do otkazivanja projekata kao što je autocesta Via Carpatia koja bi trebala povezati zemlje Triju mora.

Obrazovanje i odgoj. Obrazovanje će također postati zajednička nadležnost. To implicira dalekosežno ograničenje autonomije država članica u određivanju njihovih obrazovnih sustava i programa, omogućavajući uvođenje jedinstvenih i obveznih obrazovnih standarda, uključujući permisivni spolni odgoj za sve. Ovo treba shvatiti kao odlučni korak prema ukidanju suverenih nacionalnih država i stvaranju zajedničke europske države, sa zajedničkim europskim identitetom koji će zamijeniti nacionalne identitete.

Zdravlje. Zdravstvene politike nadalje će postati zajednička nadležnost EU i država članica. To bi moglo omogućiti EU da usvoji jedinstvenu politiku za uvođenje pandemijskih ograničenja građanskih sloboda (npr. karantene, obvezna cijepljenja, itd.) kao i pristup abortusu. Predloženim izmjenama i dopunama uvest će se koncept „seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava“, koji do sada nisu bili priznati prema ugovornim standardima. Riječ je prije svega o pobačaju i kontracepciji, ali i o drastičnim kirurškim i hormonalnim intervencijama u sklopu tzv. „tranzicija“, uz oblik seksualnog odgoja koji promovira promiskuitet.

Obiteljsko pravo. Amandmani 103. i 104. uklonit će zahtjev za jednoglasnošću u Vijeću EU o pitanjima obiteljskog prava. Kvalificirana većina stoga će moći odlučiti o usvajanju zakona koji su u suprotnosti s kulturnim, ustavnim i moralnim identitetom značajnog broja država članica.

Pripremili:

Institut za pravnu kulturu Ordo Iuris, Poljska

Zaklada za pravnu kulturu Ordo Iuris, Hrvatska